

PSIHOSOCIOLOGIA CARIEREI

Tehnoredactare: Angelica Mălăescu
Coperta: Angelica Mălăescu

Copyright © 2011
Editura Universitară
Director: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

EDITURĂ RECUNOSCUTĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR (C.N.C.S.I.S.)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GROSU, NICOLAE

Psihosociologia carierei / Nicolae Grosu, Daniel Sorin
Duță. - București : Editura Universitară, 2011
Bibliogr.
ISBN 978-606-591-200-7

I. Duță, Daniel Sorin

159.9:316.477

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate autorului.

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27
comenzi@editurauniversitara.ro

ISBN 978-606-591-200-7

Nicolae Grosu

Daniel Sorin Duță

PSIHOSOCIOLOGIA CARIEREI

Editura Universitară
București, 2011

CUPRINS

Abordare	7
1. ORIENTAREA PROFESIONALĂ	9
1.1. Autoevaluarea personalității și preorientarea în carieră	9
1.2. Autoevaluarea profesională și orientarea în carieră ..	28
1.3. Investigarea pieței muncii	70
1.4. Elaborarea instrumentelor de marketing personal ...	79
2. ANGAJAREA ÎN MUNCĂ	119
2.1. Pregătirea în vederea interviului	119
2.2. Susținerea interviului	152
2.3. Fructificarea demersului întreprins și socializarea la noul loc de muncă	178
3. AVANSAREA ÎN CARIERĂ	190
3.1. Proiectarea carierei	190
3.2. Autoformarea pentru carieră	201
3.3. Dezvoltarea profesională	259
4. ANEXE	279
Anexa nr. 1 Scară de carieră de tip monodirecțional ...	281
Anexa nr. 2 a Scară de carieră de tip mănunchi	282
Anexa nr. 2 b Scară de carieră de tip mănunchi	283
Anexa nr. 3 Scară de carieră de tip rețea	284
Anexa nr. 4 Registrul nr. 1	285
Anexa nr. 5 Registrul nr. 2	286
Anexa nr. 6 Vocabular	287

Anexa nr. 7	CV cronologic de profesionist	291
Anexa nr. 8	CV cronologic de debutant	294
Anexa nr. 9	CV anticronologic de manager	296
Anexa nr. 10	CV funcțional de profesionist	298
Anexa nr. 11	Scrisoare de intenție	300
Anexa nr. 12	Scrisoare de prospectare	301
Anexa nr. 13	Scrisoare de recomandare	302
Anexa nr. 14	Inventar de adaptabilitate transculturală .	304
Anexa nr. 15	Grilă de evaluare în urma interviului	308
Anexa nr. 16	Bilanțul procedurii de angajare	310
Anexa nr. 17	Cerere-formular	311
Anexa nr. 18	Cerere de angajare	313
Anexa nr. 19	Scrisoare de mulțumire după primul interview	314
Anexa nr. 20	Scrisoare de mulțumire după al doilea interview	315
Glosar		316
Bibliografie		330

“Nu există vânt favorabil decât pentru cel care știe în ce direcție se îndreaptă.”

Seneca

ABORDARE

Cugetarea marelui filosof roman își confirmă actualitatea inclusiv în viziunea NLP*, viziune ce presupune:

- „în primul rând, să știi ce vrei, să ai o idee clară a obiectivelor pe care vrei să le atingi în orice situație;
- în al doilea rând, să fii mereu atent și să observi cu acuitate ceea ce obții, pas cu pas, pentru a ști dacă te apropii de obiectivul fixat;
- în al treilea rând, să ai flexibilitatea de a ajusta mereu ceea ce faci până când obții ceea ce vrei”¹.

Trecerea de la „a știi ce vrei” la „a obține ceea ce vrei” necesită parcurgerea atât a unei etape de „orientare profesională”, cât și a unora de „angajare în muncă” și de avansare în carieră”.

Parcurgerea meritorie a acestor etape, fiind de durată și dificilă, necesită la rândul său un suport structural, apt să-ți conducă destinul profesional spre împlinire și satisfacție.

---

*Conceptele marcate în acest mod se găsesc în *Glosar*.

¹ Andy Szekely, *NLP – Calea succesului*, pag. 41.

Acestei aptitudini, de conducere a destinului spre împlinire și satisfacție, încercă să răspundă cartea de față, motiv pentru care considerăm că este plauzibil ca titlul ei să fie *Psihosociologia carierei*.

1. ORIENTAREA PROFESIONALĂ

„Istoria oamenilor liberi nu este niciodată scrisă de soartă, ci de opțiuni*, de opțiunile lor.”

Dwight Eisenhower

Orientarea profesională, ca demers sistematic pe termen scurt și mediu de stabilire a obiectivelor de carieră, presupune:

- autoevaluarea personalității* și preorientarea în carieră;
- autoevaluarea profesională* și orientarea în carieră;
- investigarea pieței muncii*;
- elaborarea instrumentelor de marketing personal*.

1.1. Autoevaluarea personalității și preorientarea în carieră

Autoevaluarea personalității este posibilă pe baza cunoașterii:

- tipului uman* în care te încadrezi;
- structurii personalității;
- dimensiunilor personalității.

*Tipurile umane*² – artistic, convențional, investigativ, întreprinzător, realist și social – relevă, pe baza definirii preferințelor personalității, ocupațiile potențiale.

În scopul cunoașterii *tipurilor umane*, mai întâi completează matricea de mai jos, încercuind varianta pe care o consideri reală.

Prefer	activități estetice de exprimare a sinelui și individualiste	putere și activități care conferă status	să-mi subordonez nevoile personale nevoilor altora	activități sensibile și emoționale	activități de gândire, organizare și pătrundere	activități care cer iscusință, forță și coordonare	<i>Total parțial</i>
activități care cer iscusință, forță și coordonare	A R	E R	C R	S R	I R		..R
activități de gândire, organizare și pătrundere	A I	E I	C I	S I			..I
activități sensibile și emoționale	A S	E S	C S				..S
să-mi subordonez nevoile personale nevoilor altora	A C	E C					..C
putere și activități care conferă status	A E						..E
activități estetice, de exprimare a sinelui și individualiste							
Total parțial	..A	..E	..C	..S	..I		

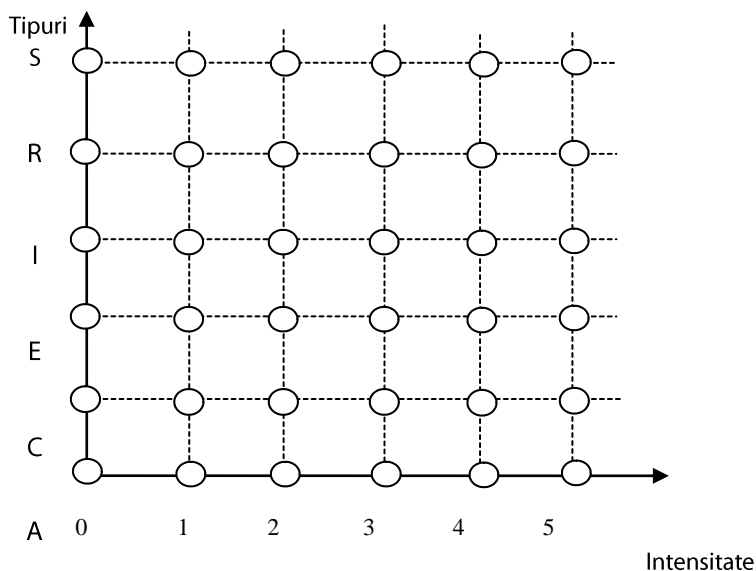
² După John Holland, apud V. G. Scarpello, *Personnel/Human Resources Management*, pag. 526-527.

Apoi însumează pe rânduri și pe coloane numărul de încercuiri efectuate pentru fiecare simbol.

În continuare, însumează în tabelul **total general**, de mai jos, numărul total de încercuiri efectuate pentru fiecare simbol.

Total					
A	C	E	I	R	S
...	...	...	...	...	...

În final, transpune sumele rezultate pentru fiecare simbol în sistemul de coordonate următor, hașurând cerculețele corespunzătoare, și unește grafic punctele obținute.

Graficul îți relevă, prin simbolul la care ai obținut punctajul cel mai mare, care îți este *tipul de personalitate*, iar

prin celelalte simboluri, modul în care tipul tău de personalitate este modelat de celelalte tipuri.

Astfel, dacă ai obținut punctajul cel mai mare la simbolul:

- A, înseamnă că ai personalitate de tip *artistic*, caracterizată de comportamente de autoexprimare, recomandabilă pentru ocupații în arte și educație.

- C, înseamnă că ai personalitate de tip *convențional*, caracterizată de comportamente structurate, recomandabilă pentru ocupații în contabilitate, finanțe, armată.

- E, înseamnă că ai personalitate de tip *întreprinzător*, caracterizată de comportament predictibil, recomandabilă pentru ocupații în afaceri, management, justiție, relații publice.

- I, înseamnă că ai personalitate de tip *investigativ*, caracterizată de comportamente de cunoaștere, recomandabilă pentru ocupații în cercetare, științe experimentale, matematică, medicină

- R, înseamnă că ai personalitate de tip *practic*, caracterizată de comportamente energice, recomandabilă pentru ocupații în inginerie, arhitectură, agricultură, comerț.

- S, înseamnă că ai personalitate de tip *social*, caracterizată de comportamente interpersonale, recomandabilă pentru ocupații în științe socio-umane, asistență socială, administrație, turism.

*Structura personalității*³ – definită de stările funcționale de copil, de adult și de părinte ale eului – relevă, pe baza identificării resurselor personalității, profesia potențială.

În scopul cunoașterii structurii personalității prin prisma stărilor funcționale ale eului⁴, completează tabelul următor, încercuind varianta pe care o consideri reală!

Enunțuri	Întotdeauna	Adesea	Uneori	Nicio dată
1. Vă acordați timp pentru a căuta informația necesară înainte să luați o decizie?	z	c	e	a
2. Vă place ca ceilalți să aibă nevoie de dumneavoastră?	z	c	e	a
3. Obișnuiți să vă calculați în prealabil rezultatele acțiunilor dvs.?	z	c	e	a
4. Acționați urmându-vă impulsurile?	z	c	e	a
5. Îmbrăcămintea dumneavoastră vi se pare confortabilă?	z	c	e	a
6. Sunteți protector cu ceilalți?	z	c	e	a
7. Vă exprimați mânia?	z	c	e	a
8. Aveți simțul organizării?	z	c	e	a
9. Vă oferiți să ajutați și fără să vi se ceară acest lucru?	z	c	e	a
10. Într-o situație nouă, vă ambalați?	z	c	e	a
11. Acceptați să ascultați și părerile altora?	z	c	e	a
12. Aveți sentimentul că vă sacrificați pentru familie sau pentru prieteni?	z	c	e	a
13. Vă place să vă jucați cu copiii?	z	c	e	a
14. Ajutați necunoscuții aflați în dificultate?	z	c	e	a
15. Vă luați măsuri de siguranță în situațiile de risc?	z	c	e	a
16. Sunteți interesat de rezolvarea problemelor?	z	c	e	a
17. Vă place să faceți oamenii fericiți chiar și împotriva voinței lor?	z	c	e	a
18. Repuneți în discuție ideile preconcepute?	z	c	e	a
19. Luați în considerare problemele celorlalți, chiar dacă nu sunteți direct interesat?	z	c	e	a

³ După Alain Cardon ș.a., *Analiza tranzacțională*, pag. 182-199.

⁴ Ibidem, pag. 182-188.

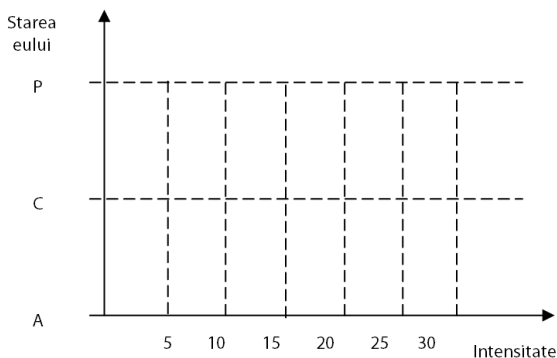
20. Vă place să lucrați cu mâinile?	z	c	e	a
21. În munca dumneavoastră, căutați o împlinire personală?	z	c	e	a
22. Îi tutuiți cu ușurință pe ceilalți?	z	c	e	a
23. Încercați să-i reconfortați pe ceilalți, când sunt în situații dificile?	z	c	e	a
24. Vă fixați obiective de lungă durată?	z	c	e	a
25. Vă place să vă ocupați de copii?	z	c	e	a
26. Vă ajustați obiectivele în funcție de posibilitățile pe care le aveți?	z	c	e	a
27. Sunteți senzual?	z	c	e	a
28. Aranjați obiectele pe care ceilalți le-au lăsat pe oriunde?	z	c	e	a
29. Prefigurați mai multe soluții posibile pentru a rezolva o problemă?	z	c	e	a
30. Vă simțiți bine în corpul dumneavoastră?	z	c	e	a

Transcrie⁵ în tabelul de mai jos simbolurile corespunzătoare grupurilor de întrebări A, C și P și punctele asociate acestora (z = 0, c = 1, e = 2, a = 3 puncte). Apoi, însumează punctele fiecărui grup!

Grupul de întrebări					
A		C		P	
Întreb. nr.	Simbol și puncte	Întreb. nr.	Simbol și puncte	Întreb. nr.	Simbol și puncte
1	...:	4	...:	2	...:
3	...:	5	...:	6	...:
8	...:	7	...:	9	...:
11	...:	10	...:	12	...:
15	...:	13	...:	14	...:
16	...:	20	...:	17	...:
18	...:	21	...:	19	...:
24	...:	22	...:	23	...:
26	...:	27	...:	25	...:
29	...:	30	...:	28	...:
Total puncte	...	Total puncte	...	Total puncte	...

⁵ După Ștefan Prutianu, *Manual de comunicare și negociere în afaceri*, pag. 80-82.

Transcrie sumele rezultate pentru fiecare grup de întrebări în sistemul de coordonate următor și unește grafic punctele obținute!

Reține că inițialele A, C și P de pe abscisă se referă la stările funcționale ale eului tău:

- A, la *starea de adult* din tine, adică la acea stare a eului tău care, indiferent de vârstă și dacă ai sau nu părinți și copii, te determină să te manifesti așa cum îți cere judecata, fiind deci guvernată de principiul *raționalității*, și care constituie prin sine sursa de problematizări, investigări, analizări, experimentări, interpretări, generalizări, anticipări, soluționări și acționări;

- C, la *starea de copil* din tine, adică la acea stare a eului tău care, indiferent de vârstă și dacă mai ai sau nu părinți, te determină să te manifesti așa cum îți cer sentimentele, fiind deci guvernată de principiul *plăcerii*, și care constituie prin sine sursa de energie, naturalețe, sensibilitate, spontaneitate și inițiativă;

- P, la starea de părinte din tine, adică la acea stare a eului tău care, indiferent de vârstă și dacă ai sau nu copii, te determină să te manifesti normativ, fiind deci guvernată de principiul *moralei*, și care constituie prin sine sursa modelării, sfătuirii, îndrumării, protecției și sacrificiului.

Acum, știind ce înseamnă A, C și P, uită-te atent la grafic și vei vedea care sunt ponderile stărilor de adult, de copil și de părinte în structura eului tău și deci care îți este potențialul de raționalitate, sensibilitate și moralitate în lupta pe care o ai de dus în edificarea carierei, ideal fiind să ai pentru fiecare stare cel puțin 15 puncte!

Dimensiunile personalității – definită de mentalitate, tendință, instanță de control și stimă de sine – relevă, pe baza identificării acuităților, profesia compatibilă.

Mentalitatea^{*} unei persoane este determinată de nivelul gândirii. În scopul cunoașterii mentalității prin prisma nivelului gândirii⁶, completează tabelul de mai jos, încercuind varianta pe care o consideri reală!

Enunțuri	Întotdeauna	Adesea	Uneori	Niciodată
1. Sunt responsabil pentru valorificarea la maximum a vieții mele	z	c	e	a
2. Am controlul asupra propriei mele vieți	z	c	e	a
3. Mă plac pe mine însumi	z	c	e	a
4. Mă împac cu ceilalți oameni	z	c	e	a
5. Merit să am ceea ce îmi doresc	z	c	e	a
6. Merit ce este mai bun în viață	z	c	e	a

⁶ Rosalene Glickman, *Gândirea optimă*, pag. 5-7.

7. Pot avea tot ce este mai bun în viață	z	c	e	a
8. Mă simt în largul meu când am succes	z	c	e	a
9. Consider eșecul ca pe un prilej de a învăța ceva	z	c	e	a
10. Accept ceea ce este în afara controlului meu și optimizez ceea ce se află sub controlul meu	z	c	e	a
11. Pot face față unui refuz	z	c	e	a
12. Pot face față durerii	z	c	e	a
13. Sunt fericit că trăiesc	z	c	e	a
14. Fac tot ce-mi stă în putere. Dau vieții tot ce este mai bun în mine	z	c	e	a
15. Accept negativitatea ca parte firească a vieții	z	c	e	a
16. Sunt realist în așteptările mele de la mine, de la ceilalți și de la viață	z	c	e	a
17. Scot la iveală tot ce este mai bun în ceilalți	z	c	e	a
18. Pot face față cu bine unui conflict	z	c	e	a
19. Îmi realizez țelurile cele mai importante	z	c	e	a
20. Mă împac bine cu toate sentimentele mele	z	c	e	a
21. Sunt încântat de perspectivele mele profesionale	z	c	e	a
22. Situația mea financiară îmi satisface necesitățile	z	c	e	a
23. Examinez scenariul cel mai rău, precum și planul de a-l contracara atunci când evaluez riscurile	z	c	e	a
24. Valorific la maximum tot ce întâlnesc în cale	z	c	e	a
25. Mă aflu acolo unde este nevoie să fiu în viața mea, chiar în acest moment	z	c	e	a

Apoi, însușește în tabelul **total**, de mai jos, numărul de încercuiri efectuate pentru fiecare simbol!

Total			
z	c	e	a
..	..	..	..

În continuare, înmulțește:

- totalul obținut pt. **z** cu 3, deci .. x 3 = .. puncte
- totalul obținut pt. **c** cu 2, deci .. x 2 = .. puncte
- totalul obținut pt. **e** cu 1, deci .. x 1 = .. puncte
- totalul obținut pt. **a** cu 0, deci .. x 0 = .. puncte

În final, însumează valorile obținute pentru toate simbolurile, deci:

$$\Sigma = \dots \text{ puncte}$$

Reține că, dacă suma (Σ) obținută este cuprinsă între:

- 71-75 de puncte, nivelul gândirii este optim;
- 46-70 de puncte, nivelul gândirii este bun;
- 16-45 de puncte, nivelul gândirii este mediu;
- 0-15 puncte, nivelul gândirii este redus.

În esență, nivelul optim al gândirii relevă o personalitate cu mentalitate *democratică*^{*}, bazată pe valorile diversității, libertății și egalității, recomandabilă pentru poziții sociale majore (publice, manageriale), în timp ce nivelul redus al gândirii relevă o personalitate cu mentalitate *autoritaristă*^{*}, cauzată de impulsurile uniformității, constrângerii și supunerii, recomandabilă pentru resocializare.

Tendința unei persoane ori spre interiorul ființei (*introversia*)^{*}, ori spre exteriorul acesteia (*extraversia*)^{*} este determinată de capacitatea de comunicare și de cea de relaționare.

În scopul cunoașterii *capacității de comunicare*^{*7}, completează tabelul de mai jos, încercuind varianta pe care o consideri reală!

---

⁷ Ibidem, pag. 200-201.